

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ
Кафедра мовознавства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення кафедри мовознавства
26.08.2025 року,
протокол № 1

Завідувачка кафедри, докторка
філологічних наук, професорка

Ольга НАГОРНА

26.08.2025 року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ПРАКТИЧНИЙ КУРС ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ»

для підготовки на першому (освітньому) рівні

здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра

за спеціальністю 035 Філологія

спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури

(переклад включно), перша – англійська

галузі знань 03 Гуманітарні науки

РОЗРОБНИК

Доцентка кафедри мовознавства,
кандидатка педагогічних наук, доцентка
Ольга ПАВЛИК
26 серпня 2025 року

ПОГОДЖЕНО

Деканеса факультету управління та
економіки, кандидатка економічних наук,
доцентка

Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

26 серпня 2025 року

м. Хмельницький
2025

**Освітньо-професійна програма «Бакалавр»
 Спеціальність 035 Філологія
 спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури
 (переклад включно), перша – англійська
 галузі знань 03 Гуманітарні науки
 (<http://www.univer.km.ua/kafmov>)**

Назва навчальної дисципліни	ПРАКТИЧНИЙ КУРС ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
Викладачі	Практичні заняття, залік: Павлик Ольга Борисівна, канд.пед.н., доцентка (http://www.univer.km.ua/kafmov) Практичні заняття, залік: Кустовська Ірина Миколаївна, канд. пед. н., доцентка (http://www.univer.km.ua/kafmov)
Контактна інформація та науковий профіль викладачів	Електронна адреса: kafmov (під доменом univer.km.ua), o_pavlyk@univer.km.ua Профіль у соціальних мережах: Facebook ORCID: ID: https://orcid.org/0000-0002-9060-606X Електронна адреса: kafmov (під доменом univer.km.ua), i_kustovska@univer.km.ua Профілі в наукових базах даних: ORCID: ID: https://orcid.org/0000-0002-1736-5300 Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=XssU2AkAAAAJ&hl=uk
Інформаційні ресурси	Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус № 2, пров. Володимирський, 12, ауд. 313: Павлик Ольга Борисівна: вівторок з 15.00 до 16.20; Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	Мета дисципліни: надбання майбутніми фахівцями комунікативної компетенції, рівень якої дозволяє практично використовувати іноземну мову у різних сферах професійної діяльності та у повсякденному житті. 1.2. Основні завдання дисципліни: - набуття країнознавчих відомостей; - набуття соціокультурних знань; - формування світоглядних знань. 1.3. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен: знати: - основні особливості соціокультурного розвитку німецькомовних країн; - історичні та краєзнавчі реалії, що формують повагу до народів, мова яких вивчається;
---	--

	- країнознавчу лексику; - основні етапи розвитку мови, яка вивчається. вміти: - здійснювати мовленнєву поведінку відповідно до соціокультурних особливостей німецькомовних країн; - читати, розуміти, перекладати німецькомовні тексти; - порівнювати лінгвоетнокультурні норми України та німецькомовного середовища; - застосовувати здобуті у процесі вивчення курсу комунікативні навички для вирішення повсякденних проблем; - поводитись відповідно до норм, прийнятих у німецькомовному середовищі; - готувати доповіді та презентації (як усно, так і письмово).
Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Інтегральна компетентність (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземними мовами. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються. ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації). ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань у різних сферах практичної діяльності. ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами..
Програмні результати навчання	ПР 1. Вільно спілкуватись із професійних питань з фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

	ПР 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються і вміти використовувати ці знання у професійній діяльності. ПР 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. ПР10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. ПР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності. ПР 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя. ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.			
Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)	Курс навчання – 1-4-й курс, 2- 8-й семестр. Тип дисципліни – обов'язкова. Для успішного опанування дисципліни студенти повинні володіти знаннями навчальних дисциплін «Практичний курс основної іноземної мови». Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін «Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови», «Діалект в культурі та літературі», «Теорія та практика перекладу».			
Обсяг навчальної дисципліни	27,5 кредитів, 825годин, у тому числі, самостійної роботи – 473 години, аудиторної роботи – 352 годин.			
Форма навчання	Денна			
Мова викладання	українська, німецька			
Формат вивчення навчальної дисципліни	Офлайн/онлайн: практичні заняття, виконання самостійної роботи, консультації, залік тощо. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, магнітофон, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лекції / практичні / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	10/10/20	Das deutsche ABC / Німецький алфавіт	Робота з підручником, довідковою літературою, слухання записів	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
	10/12/22	Bekanntschaft / Знайомство.	Робота з підручником, довідковою літературою	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
	14/14/28	Vorstellung / Представлення	Робота з підручником, довідковою літературою, слухання записів	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
	10/18/28	Im Deutschunterricht / На заняттях німецької мови	Дискусійні питання, робота з підручником, довідковою літературою, виконання тестів	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1

10/18/28	Meine Familie / Моя сім'я	Робота з підручником, індивідуальні завдання, презентація, написання твору	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
14/14/28	Mein Tagesablauf / Мій розпорядок дня	Робота з підручником, довідковою літературою, слухання записів	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
14/14/28	Essen und Trinken in Deutschland / in der Ukraine. Deutsche Küche / Ukrainische Küche / Їжа та напої в Німеччині / в Україні. Німецька кухня / українська кухня	Робота з підручником, довідковою літературою, слухання записів	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
14/14/28	Jahreszeiten / Пори року	Робота з підручником, індивідуальні завдання, презентація, написання твору	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
10/18/28	Wohnen / Проживання	Робота з підручником, індивідуальні завдання, презентація, написання твору, слухання записів	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
10/18/28	Körperteile. Gesundheit / Частини тіла. Здоров'я	Слухання записів, дискусійні питання, робота з підручником, довідковою літературою, виконання вправ	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
10/18/28	Reisen / Подорожування	Робота з підручником, виконання вправ, презентація	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
10/18/28	Feste in Deutschland/ Свята в Німеччині.	Робота з підручником, індивідуальні завдання, презентація	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
10/18/28	Aussehen und Charakter/ Зовнішність і характер.	Слухання записів, дискусійні питання, робота з підручником, довідковою літературою, виконання вправ	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
10/18/28	Kleidung/ Одяг.	Робота з підручником, довідковою літературою, виконання вправ	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
10/14/14	In der Stadt/ У місті.	Робота з підручником, довідковою літературою, виконання вправ	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
4/9/13	Meine Heimatstadt/Моя рідне місто.	Слухання записів, дискусійні питання, робота з підручником, довідковою літературою, виконання вправ	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
10/18/28	Sehenswertes in der Ukraine. Kyiv – die Hauptstadt der Ukraine/ Визначні місця України. Київ – столиця України.	Робота з підручником, довідковою літературою, виконання вправ	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
10/18/28	Deutsche Städte. Berlin – die Hauptstadt Deutschlands/Німецькі міста. Берлін – столиця Німеччини.	Слухання записів, дискусійні питання, робота з підручником, довідковою літературою, виконання тестів	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
10/18/28	Berufe. Ausbildung und Karriere/Професії . Освіта і кар'єра.	Робота з підручником, довідковою літературою, виконання вправ	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
10/18/28	Berufslaufbahn. Lebenslauf und Bewerbung. Beim Vorstellungsgespräch/ Професійний шлях. Автобіографія та резюме. На співбесіді.	Слухання записів, дискусійні питання, робота з підручником, довідковою літературою	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
10/14/24	Autos. Berufe rund um das Auto/ Машини. Професії навколо машини.	Слухання записів, дискусійні питання, робота з підручником, довідковою літературою, виконання	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1

			тестів	
	10/14/24	Unterhaltung/ Розваги.	Робота з підручником, довідковою літературою, виконання вправ	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
	10/14/24	Natur und Umwelt/ Природа і навколишнє середовище.	Дискусійні питання, робота з підручником, довідковою літературою, виконання тестів	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
	10/14/24	Familie und persönliche Beziehungen/ Родина і особисті стосунки.	Дискусійні питання, робота з підручником, довідковою літературою, написання есе	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
	10/14/24	Reisen. Reise planen/ Deutsche im Ausland und Ausländer in Deutschland/ Подорожі. Планування подорожі. Німці закордоном і іноземці в Німеччині.	Слухання записів, дискусійні питання, робота з підручником, довідковою літературою, виконання тестів	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
	10/14/24	Nachrichten und Politik. Das politische System der BRD/ Новини і політика. Політична система ФРН.	Дискусійні питання, робота з підручником, довідковою літературою, виконання тестів	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
	8/12/20	In der Bücherwelt. / У світі книг.	Робота з підручником, довідковою літературою, виконання вправ	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
	8/12/20	Heimat. / Батьківщина.	Дискусійні питання, робота з підручником, довідковою літературою, написання есе	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
	8/12/20	Traumurlaub. / Відпустка мрії.	Робота з підручником, довідковою літературою, виконання вправ	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
	8/12/20	Mein Traumberuf. / Професія моєї мрії.	Дискусійні питання, робота з підручником, довідковою літературою, написання есе	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
	8/12/20	Konsum. / Споживання.	Робота з підручником, довідковою літературою, виконання вправ, читання тексту	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
	8/12/20	Technik. / Техніка.	Робота з підручником, довідковою літературою, виконання вправ, читання тексту	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
	8/12/20	Sitten und Bräuche. Kultur in Deutschland. / Звичай і традиції. Культура в Німеччині.	Дискусійні питання, робота з підручником, довідковою літературою, підготовка презентації	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	4/6/10	Prüfungen. / Іспити.	Робота з підручником, довідковою літературою, виконання вправ, читання тексту	Практичне заняття заняття – 5 СРС – 1
	1. Німецька мова: Підручник / Н.П.Щербань, Г.А.Лабовкіна, Я.В.Бачинський, В.І.Кушнерик / - Чернівці, 1997. Частина друга. 2. Граматичні труднощі перекладу. Навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад» / О.Б. Павлик, С.В. Король. – Хмельницький: ХНУ, 2003, 108 с. 3. Schritte international 2. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch + Arbeitsbuch. Daniela Niebisch, Silvette Penning-Hiemstra, Franz Specht, Monika Bovermann, Monika Reimann.- Macmillan, 2006. – 184 S. 4. Schritte international 4. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch + Arbeitsbuch. Daniela Niebisch, Silvette Penning-Hiemstra, Franz Specht,			

	Monika Bovermann, Monika Reimann.- Macmillan, 2006. – 184 S. 5. Themen neu aktuell: Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch 1. (Harmut Aufderstraße, Heiko Bock, Jutta Müller, Helmut Müller) - Max Hueber Verlag, 2008.-160 S. 6. Themen neu aktuell: Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch 2. (Harmut Aufderstraße, Heiko Bock, Jutta Müller, Helmut Müller) - Max Hueber Verlag, 2008.-160 S. 7. Themen neu aktuell: Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch 3. (Harmut Aufderstraße, Heiko Bock, Jutta Müller, Helmut Müller) - Max Hueber Verlag, 2008.-160 S. 8. Themen neu aktuell: Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch 1. (Harmut Aufderstraße, Heiko Bock, Jutta Müller, Helmut Müller) - Max Hueber Verlag, 2008.-160 S. 9. Themen neu aktuell: Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch 2. (Harmut Aufderstraße, Heiko Bock, Jutta Müller, Helmut Müller) - Max Hueber Verlag, 2008. -152 S. 10. Themen neu aktuell: Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch 3. (Harmut Aufderstraße, Heiko Bock, Jutta Müller, Helmut Müller) - Max Hueber Verlag, 2008.-160 S. 11. S.Christiane Lemcke. Grammatik Intensivtrainer A2 / Christiane Lemcke, Lutz Rohrmann. Langenscheidt KG. Berlin und München. – 2006. – S. 96. 12. Hans-Heinrich Rohrer. Kommunizieren im Beruf / Hans-Heinrich Rohrer, Carsten Schmidt. – Berlin und München, Langenscheidt KG. – 2008. – S. 208. 13. Anja Schümann. Menschen im Beruf Tourismus. Deutsch als Fremdsprache A1 / Anja Schümann, Cordula Schurig, Brigitte Schaefer, Frauke van der Werff. Hueber Verlag GmbH & Co. KG. München. – 2015. – S. 80. 14. Anja Schümann. Menschen im Beruf Tourismus. Deutsch als Fremdsprache A2 / Anja Schümann, Cordula Schurig, Brigitte Schaefer, Frauke van der Werff. Hueber Verlag GmbH & Co. KG. München. – 2015. – S. 72. 15. Seiffert. Schreiben in Alltag und Beruf. Intensivtrainer A2 / B1. Langenscheidt KG. Berlin und München. – 2009. – S. 80
Методи навчання та форми поточного контролю	<i>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови» (розміщені в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</i> Під час практичних занять застосовуються: 1) традиційний усний виклад змісту теми; 2) створення проблемних ситуацій; 3) презентація; 4) експрес-опитування, діалог, дискусія; 5) читання тематичних текстів та виконання завдань до них; 6) написання творів.
Політика щодо дедлайнів та здобуття балів	Здобуття балів за пропущені практичні заняття відбувається у порядку, визначеному Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (у

за пропущені заняття	новій редакції), затверджене рішенням Вченої ради від 29.08.2025 р., протокол №1, введене в дію наказом від 29.08.2025 р №523/25. (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158). Завдання та формат виконання визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови» (розміщені в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))
Підсумковий контроль	Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови» та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php) Залік. Структура білету включає переклад тексту, виконання тесту, усне висловлювання з теми.
Критерії оцінювання	1. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за згідно Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (у новій редакції), затверджене рішенням Вченої ради від 29.08.2025 р., протокол №1, введене в дію наказом від 29.08.2025 р №523/25. (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158). 2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).
Порядок отримання додаткових балів	Студент може отримати додаткові бали за участь у: конкурсі, науково-практичній конференції, тренінгу, турнірі, брейн-рингу тощо, за публікацію наукової статті за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною.
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://www.univer.km.ua/)
Зворотній зв'язок	1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.

Обліковий обсяг 0,3 ум.др.арк.